

УДК 330
Мудра Соломія

Тернопільський національний технічний університет ім. Івана Пулюя

ПІДТРИМКА БІЗНЕСУ У ПЕРІОД ВІЙНИ

Mudra Solomiya

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

BUSINESS SUPPORT DURING THE WAR

На сьогоднішній день економіка України зазнала значних потрясінь за всю історію. Повномасштабна військова агресія держави-окупанта вдарила по всіх ланках економічної системи нашої держави. Вторгнення росії на територію України призвело до значних фінансово-економічних втрат країни в цілому. Скоротилося виробництво основних видів продукції, особливо тих які йдуть на експорт. Через велику міграцію кадрів за кордон та на західну територію України, мільйони людей витісняються з економічного середовища. Руйнуються інфраструктура, транспортно-логістична та маркетингова діяльність. Під час війни економічний фронт є одним з важливих питань, діяльність якого сприяє поповненню бюджету та збереженню платоспроможності населення. Важливим в такий період є підтримка економіки України та прагнення досягнути довоєнного економічного становища.

Значний внесок у дослідження економічних процесів в Україні в умовах війни здійснили такі вчені як О. Воронова, Б. Данилишин, О. Процевят, та інші.

О. Процевят, О. Воронова [5] говорять про те, що сучасні події вимагають зміни економічних процесів, особливо інструментів управління зовнішньоекономічною діяльністю. Вчені наголошують на тому, що основну увагу потрібно приділити змінненню правового механізму регулювання зовнішньоекономічної діяльності, прийняти низку нормативно-правових актів щодо регулювання імпортно-експортної діяльності суб'єктів господарювання в умовах воєнного стану. Сучасний стан зовнішньоекономічної діяльності в Україні є важким, але є перспективи розвитку.

Б. Данилишин [1] зауважує, що основними передумовами успішної післявоєнної реконструкції повинні бути наступні: наявність чіткої стратегії реконструкції; забезпечення безпечного середовища для реконструкції; сильне лідерство. Науковець стверджує, що пріоритетом має бути збереження або перенаправлення зайнятості, відновлення або створення нової продуктивності в економіці, а також формування сприятливого бізнес-середовища, що дозволить залучати інвестиції та підтримувати економічне зростання.

Згідно даних, наданих Державною службою статистики України [2], протягом I кварталу 2022 р. ВВП України скоротився на 15,1 % відносно його результату за I квартал 2021 р. За прогнозами НБУ [3], ВВП України за 2022 р. Скоротиться не менше, як на 30 %. Проте, уряд країни для того, щоб убезпечити подальшу діяльність національного бізнесу застосовує різноманітні програми щодо такої підтримки, адже, країна повинна «жити» та «розвиватися» за будь-яких умов.

«Державна програма релокації підприємств» - одна з найбільш важливих програм уряду для збереження стійкості економіки України. Метою даної програми є переміщення фірм, компаній підприємств та організацій із територій, на яких відбуваються активні бойові дії, на більш безпечні території. Дана програма почала свою діяльність із середини березня 2022 року, а вже 12 травня 2022 р. повністю було релоковано понад 510 різноманітних підприємств країни, 303 із яких повністю відновили свою діяльність та успішно працюють, близько 192 чекають на релокацію в безпечніші регіони країни [6].

За наведеними даними можна зробити висновок, що реалізація даної програми дала бажані результати. Всі переміщені підприємства отримали можливість працювати, а отже мають можливість сплачувати податки в бюджет держави. Також хорошим є те, що як переміщені особи, так і місцеве населення отримали робочі місця. Все це свідчить про те, що дана державна програма ефективно функціонує та виконує поставлені завдання на досягнення зазначеної мети.

Таким чином, українська економіка не перестає працювати в умовах воєнного стану. Підтримка держави та правильно підібрана державна політика трансформації бізнесу є основними завданнями уряду. Навіть в умовах війни бізнес повинен працювати там, де це можливо, платити податки та давати країні ресурс для продовження оборони. Влада держави розробляє нові економічні стратегії функціонування в умовах воєнного стану, щоб допомогти економіці вижити і стати основою післявоєнного відновлення.

Список використаних джерел:

1. Данилишин Б. Як відновлювати економіку після війни. Програмна відбудова Боснії та Герцеговини: уроки для України. URL: https://lb.ua/blog/bogdan_danylysyn/510994_yak_vidnovlyuvati_ekonomiku_pislya.ht ml.
2. Державна служба статистики України. URL: <https://ukrstat.gov.ua/>.
3. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/>.
4. Краузе О. І., Піняк І. Л., Шпилик С. В. Соціальна відповідальність в контексті діджиталізації бізнесу // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». - 2022. - №11.
5. Скрипник С., Процевят О., Воронова О. Особливості регулювання зовнішньоекономічної діяльності в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство.
6. Собкевич Оксана (25.05.2022). Огляд реалізації програми релокації підприємств в Україні. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-realizatsiyi-prohramyrelokatsiyi-pidpryyemstv-v-ukrayini>